

4.4 POZAJMICA GRAĐE ZA ČITAONICU

Postupak pozajmice građe za čitaonicu isti je kao i postupak pozajmice van biblioteke. Članu možemo pozajmiti građu za čitaonicu na dva načina:

- kod "IN/CN=" upišemo identifikacioni broj primerka (inventarski broj ili broj za pozajmicu)
- primerak potražimo u katalogu i izaberemo sa spiska pronađenih primeraka

Savet:

Ako je primerak građe već rezervisan kod člana (status *O*, *W* ili *U*), možemo ga pozajmiti i tako što primerak označimo na spisku, a onda kliknemo dugme **Pozajmi**.

Pre klika na dugme **Pozajmi** proverimo da li je označeno dugme za izbor **Za čitaonicu**. Primerak se dodaje na spisak građe kod člana i dobija status *S*. Za čitaonicu građu pozajmljujemo obično samo za jedan dan, zato je datum isteka roka pozajmice isti kao i datum pozajmice.

Ako je građa pre toga rezervisana za upotrebu u čitaonici (status *U*), rok za vraćanje građe isti je kao i datum isteka važenja rezervacije.

Kada se datum isteka prekorači, ispisuje se crvenom bojom. Ako želimo programski da evidentiramo potraživanje za penale, u cenovniku moramo da odredimo cenu penala za građu koja je pozajmljena za čitaonicu ("Vrsta usluge/potraživanja" je *15 – ZCI penali – čitao.*).

Broj pozajmljenih primeraka za čitaonicu može se ograničiti u biblioteci:

- za pojedinu grupu (kategoriju) članova možemo da odredimo najveći mogući broj primeraka za čitaonicu (v. pogl. 2.6)
- za pojedinog člana možemo da odredimo najveći mogući broj pozajmljenih primeraka, pri čemu se uvažavaju kako primerci pozajmljeni van biblioteke, tako i primerci pozajmljeni za čitaonicu. Ako kod člana ovo ograničenje nije određeno, uvažava se opšte ograničenje za kategoriju članova, a ako ni ovo ograničenje nije određeno, za člana ne važi ograničenje broja pozajmljenih primeraka za čitaonicu.

Upozorenje:

Ako su za člana ili građu određena ograničenja koja uslovljavaju ili onemogućuju pozajmicu, ispisaće se odgovarajuće upozorenje. U sledećim slučajevima možemo da se odlučimo da li ćemo građu pozajmiti uprkos ograničenjima:

– član je dostigao najveći mogući broj pozajmljenih primeraka, odnosno najveći broj primeraka koji članovi iste kategorije mogu da pozajme

- za primerak je određen stepen dostupnosti (996/997p) koji uslovljava pozajmicu za čitaonicu; to obično važi za stepen dostupnosti 5 – ograničena dostupnost – sa dozvolom autora ili 6 – sadržaj dokumenta nedostupan
- za primerak je određen status (996/997q) koji uslovljava pozajmicu za čitaonicu; obično to važi za status 6 – oštećeno
- primerak je rezervisan kod drugog člana (reč je o rezervaciji slobodne građe (status O) ili građa čeka člana (status W))
- građa sa istim COBISS.XX-ID rezervisana je kod člana (status R); ako građu, uprkos tome, pozajmimo, rezervacija će se izbrisati

Upozorenje:

Građu ne možemo da pozajmimo za čitaonicu u sledećim slučajevima:

- identifikacioni broj primerka ne postoji
- primerak ne pripada odeljenju u kojem želimo da ga pozajmimo (važi za biblioteke kod kojih je pozajmica organizovana po odeljenjima)
- primerak je evidentiran kao pozajmljen, zadržan ili izgubljen kod člana
- primerak je evidentiran kao pozajmljen, zadržan ili izgubljen kod drugog člana
- za primerak je određen stepen dostupnosti (996/997p) koji onemogućava pozajmicu za čitaonicu; to obično važi za stepen dostupnosti 7 – potpuna nedostupnost (arhivski primerak)
- za primerak je određen status (996/997q) koji onemogućava pozajmicu za čitaonicu; to obično važi za status koji se razlikuje od 6 – oštećeno
- za primerak je određeno ograničenje dostupnosti Od (996/997u) koje onemogućava pozajmicu van biblioteke i za čitaonicu
- dugme **Pozajmi** nije aktivno ako za člana važi neko od ograničenja koje, između ostalog, onemogućuje pozajmicu za čitaonicu (Onemogućena poseta, Samo pristup internetu, Zadržana članska karta)

4.4.1 Evidentiranje transakcije s građom za čitaonicu

Postupak koristimo ako biblioteka na drugi način ne beleži pozajmicu za čitaonicu, a uprkos tome želela bi da se pozajmica za čitaonicu uzima u obzir kod statistika pozajmice.

Postupak

1. Označimo klasu **Polje 996/997** i izaberemo metodu **Klasa / Evidentiraj transakciju s građom za čitaonicu**.

Otvora se prozor **Pretraživanje po ključu**.

2. Upišemo identifikacioni broj primerka (inventarski broj ili broj za pozajmicu).

Primerak se učitava u radni prostor.

Evidentiranje transakcije s građom za čitaonicu razlikuje se od evidentiranja pozajmice za čitaonicu u sledećem:

- primerak zadržava status *Slobodno*
- ne evidentira se informacija o članu koji je građu pozajmio za čitaonicu, zato se ne evidentira niti poseta tog člana

Transakcija s građom za čitaonicu, koja je evidentirana na ovaj način, uzima se u obzir pri pripremi sledećih ispisa:

- kod statistika pozajmice građe od **POZ-STA-G01** do **POZ-STA-G010**
- **POZ-G-01: Građa po transakcijama** (pri izboru odgovarajuće vrste transakcije)
- **POZ-G-02: Najtraženija građa**
- **POZ-TR-03: Transakcije s građom** (pri izboru odgovarajuće vrste transakcije)